

ธรรมะขอเอา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๔

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อย่างที่พูดตั้งแต่เช้า มันเป็นธรรมหรือไม่เป็นธรรม ถ้าเป็นธรรมนะ สิ่งที่เป็นธรรมนั้น เราทำแล้วมันไม่หวังผลประโยชน์ ไอ้ที่หวังผลประโยชน์มันเป็นโลกหมคนะ โลกก็เป็นผลประโยชน์ แล้วประโยชน์กับอะไร ก็ประโยชน์กับโลก ไม่ใช่ประโยชน์กับธรรม

ถ้าประโยชน์กับธรรมนะ โอกาสที่หลงตาท่านเสียชีวิต กระแสสังคมขึ้นสูงมากๆ ถ้าเราทำประโยชน์เพื่อศานานะ ทำที่ความเป็นธรรมนะ โอ้โฮ มันแบบว่าโอกาสอย่างนี้ เรามองด้วยสายตาของเราเนะ โอกาสอย่างนี้มีหนเดียว แล้วโอกาสที่มีหนเดียว เราใช้โอกาสนี้ไปในทางที่ผิดพลาด ถ้าโอกาสอย่างนี้แล้วเป็นธรรม ความไม่เป็นธรรม ศาสนาจะมีหลักยึด แล้วสคมภ์หลักของศาสนาจะมั่นคงขึ้นไป

พระป่า พระกรรมฐาน ตั้งแต่สมเด็จพระจอมเกล้าฯ ท่านพยายาม ท่านสร้างคณะธรรมยุติกขึ้นมา มันก็เป็นฝ่ายศึกษา เป็นฝ่ายการปกครอง มันไปตามแม่น้ำ ถ้าที่ไหนมีการคมนาคม ที่นั่นสายธรรมยุติกจะมี ถ้าที่ไหนไม่มีการคมนาคม สายธรรมยุติกจะไม่มีเลย เพราะว่ามันเป็นฝ่ายทางการปกครอง

ทางแม่น้ำ ถ้าทางน้ำไป จะมีพระธรรมยุติกอยู่ทางริมน้ำกับทางรถไฟ มันจะมีพระกรรมฐาน มีธรรมยุติกอยู่ที่อุบลฯ ถ้าที่ไหนมีทางรถไฟ การคมนาคมไปถึง ที่นั่นจะมีพระธรรมยุติก แต่พอหลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ ท่านออกประพาศปฏิบัติ ท่านออกป่าออกเขา ท่านไม่ไปทางคมนาคม ท่านไปด้วยขาของท่าน ท่านไปด้วยเท้าของท่าน ท่านเดินป่าเดินเขา ท่านสมบุกสมบัน ท่านรุกเข้าไปในป่า แล้วธรรมยุติกก็กระจายออกไป กระจายออกไปด้วยวงกรรมฐาน

วงกรรมฐานทำให้ธรรมยุติเราเข้มแข็งขึ้นมา ทำให้พระมีความตื่นตัวในการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ครูบาอาจารย์ของเราได้วางรากฐานมาด้วยความยากลำบาก ด้วยความมุมานะ ด้วยความพยายาม

หลวงตาท่านเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น ท่านได้อุปัฏฐากหลวงปู่มั่น แล้วท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมาด้วยสัจจะ ด้วยความจริง ด้วยคุณธรรม ด้วยบารมีธรรมของท่าน จนทั้งชีวิต แล้วท่านล่วงไป คุณงามความดีของท่าน ดึงให้สังคม ดึงให้ทุกฝ่าย ดึงให้สามโลกธาตุหันมาสนใจในศาสนา แล้วโอกาสที่มันจะเป็นประโยชน์กับศาสนา เขาใช้กัน เป็นเพื่อประโยชน์ส่วนตน

สิ่งที่จะเป็นเพื่อประโยชน์กับศาสนา คุณงามความดีของหลวงตาทั้งหมด ทั้งชีวิต ทั้งชีวิต! คนดีคนหนึ่งทั้งชีวิต แล้วล่วงไป ทุกคนจะคิดถึง ทุกคนจะแสวงหา ทุกคนจะอาลัยอาวรณ์ ทุกคนจะเข้าไปสู่งานนั้น โอกาสกระแสน้ำมันมีหนเดียว มันไม่มีหนที่สองหรือ

ฉะนั้นถึงบอกว่า มันเป็นธรรมและไม่เป็นธรรม แต่เหตุการณ์อย่างนั้นก็ผ่านไป แล้ว เราต้องสามัคคี เราต้องรักกัน เรื่องแล้วก็แล้วกันไป แต่พูดถึงโอกาสมันได้ผ่านไป แล้ว อันนั้นเรื่องของโอกาส ฉะนั้นกลับมาเรื่องปัจจุบัน

ข้อ ๓๖๐. ไม่มี

ข้อ ๓๖๑. เรื่องสงฆ์

ถาม : ๑. ผมอยากบวชนานๆ แต่ยังมีเรื่องทางโลกที่ต้องรับผิดชอบอยู่ ทำให้บวชนานๆ ไม่ได้ พอตีเดี๋ยวนี้วัดใกล้ๆ บ้านผม มีการบวชเพื่อการถวายเป็นพระราชกุศล ทุกๆ ปี ปีละ ๕ วัน ถ้าผมบวชแบบนี้ไปเรื่อยๆ ทุกๆ ปี จะมีผลเสียอะไรหรือไม่ครับ บวชแล้วสึกบ่อยๆ ทุกๆ ปี ทำได้หรือไม่ ดีหรือไม่ดีครับ

๒. เมื่อเป็นพระแล้ว หากจะจำวัดอยู่ตามโคนต้นไม้ จำเป็นหรือไม่ครับที่จะต้องทำการอธิษฐานที่ และถอนที่ทุกคืน ทุกเช้า หากไม่ทำจะเป็นผลเสีย หรือมีอันตรายหรือไม่ครับ เพราะตอนผมบวช ผมไม่ได้ทำการอธิษฐานเลย เพราะรู้สึกไม่อยาก

เบียดเบียนสัตว์ ไม่ให้ออกมาหากิน เพราะสัตว์หากินเวลากลางคืนก็มี ผมใช้การทำสมาธิ แล้วแผ่เมตตาไปทุกคืน

๓. ก่อนที่จะนั่งสมาธิ จำเป็นหรือไม่ครับที่เราจะต้องอาราธนาพระกรรมฐานทุกๆ ครั้ง ตอนที่ผมไปบวช ผมเคยถามพระที่เป็นพระพี่เลี้ยงว่าทำไมต้องอาราธนากรรมฐานทุกครั้งก่อนนั่งสมาธิ พระพี่เลี้ยงตอบว่า การอาราธนาพระกรรมฐานก่อนการนั่งสมาธิ เป็นการขอให้คุณพระพุทธรเจ้า คุณครูบาอาจารย์มาคุ้มครอง

เวลาทำกรรมฐาน พระพี่เลี้ยงท่านเล่าว่า ท่านเคยนั่งสมาธิคนเดียว แล้วรู้สึกเหมือนมีคนมาจ้องหน้าอยู่ พอลืมตาขึ้นดูก็เห็นหน้าตัวเอง ทำให้รู้สึกตกใจ จึงต้องอาราธนาพระกรรมฐานทุกครั้ง ผมคิดในใจว่า แบบนี้แปลว่า “พระกลัวผี” ผมรู้สึกว่าที่เราเป็นพระแล้ว เราทำสมาธิกรรมฐาน เป็นความดี เรายังต้องกลัวอีกหรือ แล้วที่สำคัญเราอยู่กันตั้งเกือบ ๔๐๐ คน

ขอเรียนถามหลวงพ่อกว่า จำเป็นต้องอาราธนากรรมฐานทุกครั้งก่อนนั่งสมาธิหรือไม่ครับ

๔. โสคาบันรู้สึกกลัวผีได้ไหมครับ รบกวนหลวงพ่อก็เพียงเท่านั้น

หลวงพ่อก : นี่คำถามเขานะ

๑. การบวช เห็นใหม่ อยากบวชนานๆ การตั้งใจทำคุณความดี ทุกคนก็ตั้งใจ แต่มันจำเป็นนะ จำเป็นที่โอกาสของเรา เรามีความจำเป็นทางโลก เห็นใหม่ เราก็บวช บวชอุทิศส่วนกุศลทุกปีเลย ปีละ ๕ วัน แล้วบวชมาหลายปีแล้ว แล้วมันจะมีผลดีหรือผลเสียครับ มันเป็นเรื่องวิถึวัฒนธรรม

ถ้าเป็นประเพณีของคนไทย ประเพณีของเรานะมันมาจากสิ่งที่ดี มาจากสิ่งที่ดี หมายถึงว่า เวลาพระเรา เห็นใหม่ เขาบอกว่า “ชายสามโบสถ์คบไม่ได้” ตามประเพณีอันนี้เราเรียกว่าประเพณี ชาย ๓ โบสถ์คบไม่ได้ คือบวช ๓ ครั้งไง ๓ บวช คือบวช ๓ ครั้ง

ไอนี้บวชทุกปีๆ เลย มันก็โบสถ์ก็ไม่รู้ ๑๐ โบสถ์ ชาย ๑๐ โบสถ์ ชาย ๒๐ โบสถ์

เขาคบไม่ได้ นี่มันเป็นคติ มันเป็นประเพณีไง เขาว่า “ชายสามโบสถ์คบไม่ได้” เขาจะบอกว่า เหมือนเวลาพระบวชเหมือนกัน “เวลาพระบวชแล้วต้องรับกฐิน ถ้าไม่รับกฐินแล้ว มันเหมือนกับไม่อยู่ในพรรษา”

รับกฐินไม่รับกฐินมันอีกเรื่องหนึ่ง แต่การรับกฐินกับชายสามโบสถ์มันจะเป็นอันเดียวกัน อันเดียวกันหมายถึงว่า ชายสามโบสถ์แสดงว่าผู้ชายคนนี้ใจโลเล บวชก็ไม่จริงไม่จัง เดี่ยวบวชก็สึก สึกแล้วก็บวช เขามองว่าเป็นคนโลเล ถ้าคนโลเล เห็นไหม ชายสามโบสถ์ เขาบวชเกิน ๓ หนเขาเรียกชายสามโบสถ์

แต่ในพระไตรปิฎก บวชถึง ๕ ครั้งก็มีที่สำเร็จเป็นพระอรหันต์ บวชสึก บวชสึก อยู่那儿 บวชจนมันจะไปบวชนะ พอเขาบวช พระจะไปโกนหัวบวช อิม จะไปอีกแล้ว เหนือ บวชโกนหัวจนหัวนี้เป็นที่ลับมิดโกนแล้ว เขาแขวขนาดนั้น แต่ครั้งสุดท้ายบวชก็ถึงที่สุดแห่งทุกขได้

ฉะนั้นเพียงแต่ว่าเป็นประเพณีไง ว่าชายสามโบสถ์ ชายสามโบสถ์คือผู้ชายที่ไม่เข้มแข็ง ผู้ชายที่โลเล เดี่ยวบวชเดี๋ยวสึกๆ มันเป็นคนโลเล นี่เป็นประเพณี เป็นคตินิยม เหมือนกับสุภายิตของคนไทย เพราะสังคมไทยสังคมพุทธ ถ้าคนไหนจริงจัง คนไหนมันคง คนไหนเข้มแข็ง คนนั้นเป็นคนดี คนไหนโลเล คนไหนทำอะไรจับจด คนนั้นไม่ดี

ฉะนั้นบวชสึกๆ เขามองกันอย่างนี้ไง แล้วเวลากฐินเหมือนกัน บวชแล้วต้องรับกฐินนะ ถ้าไม่รับกฐิน รับกฐินหมายถึงว่าเราบวชแล้วใช่ไหม เราทำอะไรแล้ว เสร็จสิ้นกระบวนการ จบ ถ้าไม่ถึง ถือว่าบวชแล้วออกพรรษาต้องมีกฐินใช่ไหม เราสึกก่อน เราอะไรก่อน เหมือนกับคนนี้ก็ไม่ใช่จริงจังอีก

ฉะนั้นจะบอกว่ามันผิดวินัยใหม่ ในวินัยไม่มีบังคับไว้ ในกฎหมายไม่มี ในธรรมวินัยไม่ได้บัญญัติไว้ แต่มันเป็นประเพณี ประเพณีของสังคมพุทธ ว่าชายสามโบสถ์คบไม่ได้ ฉะนั้นเราบอกว่าบวชมันจะมีผลเสียไหม

มีผลเสียไหม ไร้ผลเสียนี้ถ้าคนเขามีโอกาส เขาทำด้วยจิตใจของเขาที่เขาโลเล แต่เรามีความจำเป็น เรามีความรับผิดชอบ เราจะบวชนานๆ ไม่ได้ แต่ไต่บวชนานๆ ไม่ได้นี้มันไปเข้าข้างตัวเองหรือเปล่าไม่รู้ละ ถ้าเข้าข้างตัวเองก็อีกเรื่องหนึ่ง แต่ความจริงมันได้

แต่ตัวเองไม่ได้ก็อีกเรื่องหนึ่ง แต่ว่าถ้ามันไม่ได้ มันไม่มีผลไง

เราบอกว่าบวชสักๆ บ่อยๆ ปีละ ๕ วัน บวชทุกปีเลย มีผลเสียใหม่ ผลเสียมันก็ผลเสียผลได้ มันเป็นอย่างนี้ แล้วเวลาเราบวชแล้ว เราได้ผลประโยชน์ใหม่ อย่างเช่น เราภาวนา ๕ วัน จิตเราสงบแค่ไหน ถ้าเราภาวนา ๑ ปี ถ้าภาวนา ๒ ปี จิตเราจะดีขึ้นมากกว่านี้ไหม

พอ ๕ วันเสร็จแล้ว ก็ปีหน้ามา ๕ วันใหม่ มันก็ซ้าเรื่อยๆ อยู่อย่างนั้น นี่พูดถึงการปฏิบัติ เขาเรียกว่าการปฏิบัติมันต้องต่อเนื่อง ในพระไตรปิฎกทุกข้อเลย สิ่งที่ทำแล้วเสียประโยชน์ หรือไม่ได้ประโยชน์ เพราะการปฏิบัติไม่สม่ำเสมอ คือไม่เสมอดั้นเสมอปลาย

ในการปฏิบัตินี้ก็เหมือนกัน ๕ วันๆๆ ไป แต่มันก็ดีกว่าไม่ได้ปฏิบัติเลย อย่างเช่นพวกโยมมาวัด มาจำศีล ก็เหมือนมาถือศีล มันก็เหมือนบวช เณรศีล ๑๐ เห็นไหม เรามาถือชีพรามณ์ เรามาถือศีล ๘ มันก็เหมือนแม่ชี เหมือนพรามณ์ เราก็บวชของเราเราบวชก็วัน แล้วนี่บวชร่างกาย

ถ้าบวชจิตใจละ ถ้าเราบวชใจนะ เราบวชของเราเลย เราทำของเราปฏิบัติที่ไหนก็ได้ เพราะความเป็นมรรคเป็นผลมันไม่ได้อยู่ที่เครื่องแบบ ไม่ได้อยู่ที่เครื่องแบบ แต่เพราะว่าเป็นพระ เวลาบวชพระขึ้นมา เห็นไหม ศีล ๒๒๗ มันเหมือนกับคนพร้อมเหมือนทหาร เหมือนเจ้าหน้าที่ตำรวจเวลายิงผู้ร้ายตาย

วิสามัญฆาตกรรม ผิดกฎหมายใหม่ ผิด แต่วิสามัญฆาตกรรมฆ่าผู้ร้าย เขาเป็นเจ้าหน้าที่ เขาเป็นตำรวจ เราไม่ได้เป็น เรายิงโจรตายมันก็ต้องสอบสวนเหมือนกัน นี่ก็เหมือนกัน พระ! พระมีหน้าที่ พระคือนักรบ พระเป็นผู้ที่ออกสงคราม ถ้าออกสงครามเวลาบวชแล้ว เราถึงได้ มันมีศีล มีความพร้อมในการปฏิบัติไง

โอกาสของพระมี ๒๔ ชั่วโมง โอกาสของคฤหัสถ์เป็นทางคับแคบ เห็นไหม ในพระไตรปิฎกทุกข้อเลย ไปอ่านสิ ทางของคฤหัสถ์เป็นทางคับแคบ ทางของภิกษุทางกว้างขวาง เราก็ไอ้โฮ ภิกษุกับคฤหัสถ์มันแตกต่างกันตรงไหน ทางคับแคบๆ เพราะเข้าขึ้นมาก็ต้องไปทำงาน เย็นกลับมาแล้ว กว่าจะทำอะไรเสร็จ กว่าจะนั่งภาวนา ทางคับแคบ

เพราะกลางคืนภาวนาได้ ๒ ชั่วโมง พระทางกว้างขวาง ๒๔ ชั่วโมง

ถ้าพระอดอาหารนะ ๒๔ ชั่วโมง พระนี้ภาวนาทั้งวันทั้งคืนนะ นี่ทางกว้างขวาง คือกว้างขวางในการปฏิบัติ ในพระไตรปิฎก ภิกษุมีทางกว้างขวาง คฤหัสถ์มีทางคับแคบ เอ๊ะ เราก็คับแคบยังงี้ก็คนเหมือนกัน ภาวนาเหมือนกันมันจะคับแคบตรงไหน แล้วเราคิดว่าทางเดิน ทางคับแคบคือโอกาส โอกาสที่ภาวนาเรามีได้มากได้น้อย

แต่พระนี้ทางกว้างขวางมาก ๒๔ ชั่วโมง ยังมีครูบาอาจารย์ส่งท้ายด้วยนะ ส่งเลย เต็มที่เลยๆ ภิกษุยังทางกว้างขวางใหญ่ ฉะนั้นเวลาเราบวชแล้ว ๕ วัน ทางกว้างขวาง เรามีพระพี่เลี้ยง ถ้ามีพระพี่เลี้ยง เราก็ปฏิบัติของเราเองได้ ถ้าเราปฏิบัตินะ ถ้ามีครูบาอาจารย์ นั่นอีกเรื่องหนึ่ง นี่พูดถึง

ข้อ ๑. ว่าบวชนานๆ จะมีผลไหม

ข้อ ๒. เมื่อเราเป็นพระแล้ว เห็นไหม เราจะมัดอยู่โคนต้นไม้ จำเป็นหรือไม่รับที่จะต้องอธิษฐาน การถอนที่ทุกคืนทุกเช้า หากไม่จำเป็นจะมีผลเสียหรืออันตรายอย่างไร

หลวงพ่ : อันนี้มันเป็นแบบว่า ภาวนานะ เรานี้ก่อนบวช เราก็เลือกแล้วเลือกอีกนะ ว่าเราจะบวชที่ไหน ถ้าจะบวชสะดวกสบายเราก็เลือกได้ แล้วเราจะไปสายไหน ก่อนจะบวชนี้เราวินิจฉัย เราหาทางออกเต็มที่แล้ว แล้วเราตัดสินใจ เรายังคิด เราก็รู้ว่าจะตัดสินใจ บวชกรรมยุติ เวลาเรากลับมาบ้านจะลำบากเพราะมันไม่มีกรรมยุติเลย แลวนี่ไม่มีเลย

บ้านเรา อำเภอโพธารามไม่มีสักวัดหนึ่ง แต่เราตัดสินใจเลือกกรรมยุติ เราตัดสินใจเลือกพระป่า เพราะการตัดสินใจของเรา เราถือว่าความที่มีครูบาอาจารย์สำคัญที่สุด เพราะสายหลวงปู่มั่น เพราะก่อนบวชเราศึกษามาทุกสาย ทุกสาย เห็นไหม แต่ในหมู่ที่คณะผู้ปฏิบัติใหญ่ ในหมู่ที่มีครูบาอาจารย์คอยชักนำ ในหมู่ที่มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ สายกรรมฐาน สายหลวงปู่มั่นนี้มีมากที่สุด

ฉะนั้น โอกาสเลือกเรา โอกาสที่คนจะสอนเรานี้มากที่สุด ก่อนบวชเราคิดอย่างนี้นะ ก่อนบวชเราหาตลอด เรามานั่งไตร่ตรอง เราไปทดสอบ ไปดูหมดละ ที่ไหนควรไม่ควร ที่ไหนสมควร ไม่สมควร แม้แต่ที่อุทัยฯ เราก็ไปนอนตั้งหลายคืน ไปนอนหมด ที่ไหนเราก็ไปทดสอบหมด ทดสอบไปทดสอบมา ไปที่อุทัยฯ หลวงพ่อฤๅษีลิงดำ ออกชื่อ

เลย ก็ไปนอนอยู่กับท่านนี้แหละ

แล้วในประวัติ เห็นไหม บวชเสร็จแล้ว จะต้องบิณฑบาตกับเทวดา ชุติงค์ต้องห่างจากบ้านเท่าไร เราอ่านแล้วเราก็วิตกวิจารณ์นะ ว่าเราบวชแล้วเราอดตายแน่ๆ เลย เพราะเทวดาไม่ใส่บาตรเราเด็ดขาด แล้วจะไปรอดไหม กูจะบวชได้อย่างไร ทุกข์ใจมาก

“แต่พอมาอ่านประวัติหลวงปู่่มั่นนะ เหมือนมนุษย์ธรรมดานี้แหละ บวชเสร็จแล้วก็ออกชุติงค์ บิณฑบาตกับชาวบ้าน อยู่ด้วยข้อธรรมและวินัย เออ อย่างนี้เราทำได้ อย่างนี้เรามีโอกาส อย่างนี้เราไม่ตาย”

แต่ถ้าบวชแล้วต้องบิณฑบาตกับเทวดานะ จะต้อง โอ้โฮ อย่างนี้อดตายเด็ดขาด ด้วยความวินิจฉัยของเรา เราถึงมาบวชธรรมยุติ บวชแล้วเราก็หาครูบาอาจารย์ของเรา เราปฏิบัติมา ทีนี้พอปฏิบัติขึ้นมา ยังไม่ปฏิบัติ มันก็ยังไม่เข้าใจ พอปฏิบัติไปแล้วจะเข้าใจ

ข้อที่ ๒ เห็นไหม จะต้องอธิษฐานทุกคืนใหม่ เพราะเวลาพระชุติงค์ไป ชุติงค์ไม่เป็น เขาเรียกอะไรนะ ไอ้ที่เขาปิดกมลที่ปิดแล้วเขาไม่ถอนเลย เขาถือเคร่งโง่ เวลาเขาปิดกมลอะไรกมล เขาแบบห้าม ต้องอธิษฐานทุกคืน ต้องอธิษฐาน แบบว่าปิดแล้วห้ามถอน เราก็ชุติงค์มา พอเราไปเจอครูบาอาจารย์ เราชุติงค์มานะ

เราชุติงค์ไปนะ ไปนอนที่ไหนก็แล้วแต่ พอเวลากลางคืน เสียงมดมันเดิน นี่เรื่องจริงนะ เสียงมดมันเดิน กร๊อกแกร๊กๆ มาแล้วนะ เสียงมดมันเดินมา คือพระเวลาชุติงค์ไป พวกผ้าพวกอะไรนี่มันจะเลอะเหงื่อเลอะโคลมมาก แล้วเวลานอน เหงื่อโคลมมันจะมีกลิ่นแรงมาก มดมันจะมา เรานี้เก็บของเลย ถ้านอนอยู่เสียงมดเดินมานะ เก็บของแล้ว ย้ายที่ๆ

แต่ถ้าเป็นพวกชุติงค์แบบที่เขาปิดกมลแล้วเขาห้ามถอนทั้งคืนนะ คืนนั้นเขาต้องนั่งสู้กับมด มดนี่นะ เราชุติงค์ไป จริงๆ นะ เทียวป่า กลัวมดที่สุด ไม่กลัวอะไรเลย ชุติงค์มานี้กลัวที่สุดคือกลัวมด แล้วพอเราชุติงค์ไปนะ ๑. น้ำลายนี้เวลาบ้วนน้ำลาย ถ้าเราจัดที่นอนไว้ใกล้ๆ นะ แล้วเราผลอบ้วนน้ำลาย ๒. ปัสสาวะ นั่นละ ตัวดึงมดมา

เพราะในป่าในเขานี้มันเรื่องแองน้ำ บางทีมันไม่มี มันอึดคึดมาก แล้วพวกสัตว์นี้ มันแบบว่า ประสพการณ์ของเขา สัตว์มันต้องการน้ำ แล้วใหม่ๆ ไปก็ครูบาอาจารย์สอนก่อน เรื่องเล็กน้อยอย่างนี้มันมีความจำเป็นอะไร มันสำคัญอย่างไร พออยู่ๆ

ไป จริง เพราะอะไร เพราะขนาดบ้านน้ำลายไว้นะ

น้ำลาย บางทีเรามีเสลดใช้ใหม่ เราก็บ้านทิ้ง ด้วยความเปลอนะ แคนั่นล่ะ พวกมดพวกนี้ มันได้ความชุ่มชื้น มันมีความรู้สึก ประสาทสัมผัสมันรู้ได้ มันมากันเลย พอมันมาปุ๊บนะ โอ้โฮ ฟ้าละ ฟ้าของเรา เพราะฉะนั้นเราจะย้ายตลอด แต่ที่เขาถือเคร่ง เราจำไม่ได้ที่ว่าเขาปัก ภาษามันเป็นบทสวด ปักแล้วห้ามถอน ปักแล้วห้ามย้าย เห็นไหม

เราปฏิบัติไปเราถึงมาเข้าใจเรื่องนี้ว่าเกจิอาจารย์ พวกฆานสมาบัตินี่ถือเคร่ง แต่สุปฏิปันโน อุชุปฏิปันโน ฉวยะปฏิปันโน สามิทธิปฏิปันโน แบบครูบาอาจารย์ของเรา ปฏิบัติดี ปฏิบัติตรง ปฏิบัติตามธรรมและวินัย ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ปฏิบัติตรงต่อธรรมวินัย ไม่มีภคา ไม่มีสิ่งใดที่จะมาถือเคร่งขึ้นมาอีกชั้นหนึ่ง

แต่ถ้าเป็นพวกอภิญา พวกเกจิ พวกนี้จะมีถือเคร่ง ถึงบอกว่าต้องอธิษฐาน ต้องไม่มี ถือศีลพร้อม เรามีศีลมีศัตย์แล้ว ศีลจะคุ้มครองเราหมดเลย ฉะนั้นไอ้ที่ว่าต้องอธิษฐานทุกคืน ถอนทุกคืน อ้อนวอนเอาใจ อันนี้ถือว่าอ้อนวอนขอเอา แต่ไม่ได้ปฏิบัติจริง พอได้ปฏิบัติจริงแล้วนะ

อย่างหลวงตาท่านพูด พอถ้าปฏิบัติจริง มันพ้นจากธรรมและวินัย พ้นจากข้อสมมุติ พ้นจากกฎหมาย พ้นเหนือไปเลย แต่ไอ้ที่ว่า ไอ้ธรรมและวินัย เพื่อจะให้เราดำเนิน ดำเนินเพื่อจะข้ามพ้นมันไป ฉะนั้นสิ่งที่เราอาศัย เรายึดมั่นถือมั่นกับสิ่งชั่วคราว ปฏิบัติเพื่อเป็นทางดำเนิน แต่ที่ว่า เขาไปสร้างขึ้นมา เป็นทางเดินอีกชั้นหนึ่งนี้ อันนี้ไม่เห็นด้วย

ข้อที่ ๓ ก่อนที่จะนั่งสมาธิ จำเป็นหรือไม่ครับที่เราจะต้องอาราธนากรรมฐานทุกครั้ง ไอ้ที่อาราธนาที่เขาพูดอยู่แล้วละ การที่ว่าอาราธนาทุกครั้งนี้ กรณีนี้หลวงปู่มั่นแก่ หลวงปู่เสาร์

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงปู่ชา หลวงปู่ทองรัตน์ พวกนี้เป็นคนอุบลฯ ประเพณีอุบลฯ อุบลฯ เป็นเมืองนักปราชญ์ ฉะนั้นทางวิชาการที่อุบลฯ จะมีเยอะมาก แล้วคนจะไปศึกษากันมาก

ฉะนั้นเราฟังประวัติหลวงปู่ชาท่านก็บอก อุบลฯ เขามีกรรมฐานที่เขาบอกมาก่อน

จะเดินจงกรมต้องปักเสาสีมูม แล้วจึงสายสิญจน์ แล้วก็ต้องสวดมนต์ขอเอา อาราธนา ขอให้ดวงตาเห็นธรรม ขอให้ธรรมะมาสถิตที่ตา ขอให้ธรรมะมาสถิตที่ผิวหนัง อายตนะ ใจ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ขอให้อายตนะมา

สวดมนต์นี้ ๓ ชั่วโมง ๔ ชั่วโมง จนหลวงปู่มั่น ในประวัติหลวงปู่เสาร์ ในประวัติ หลวงปู่อ่อน ท่านพูดอย่างนี้ไว้ แล้วเรามาถามหลวงปู่เจี๊ยะว่าเป็นจริงไหม หลวงปู่เจี๊ยะ บอก จริง! พอหลวงปู่มั่นไปแก้หลวงปู่เสาร์ เวลาแก้หลวงปู่เสาร์นะ บอกไม่ต้องสวดมนต์ ไม่ต้องขออาราธนาหรือไม่ต้องอาราธนา ไม่ต้องอธิษฐาน ให้ปฏิบัติเลย

ถ้าเราสวดมนต์อยู่ ๓ ชั่วโมง เราเดินจงกรม ๓ ชั่วโมง จิตเราสงบไปแล้ว ๒-๓ รอบ ฉะนั้นให้ทำจริงใจ แต่ถ้าเรายังไม่เคยทำจริง เรายังทำความจริงไม่ได้ เราก็ไม่กล้า เราก็ละล้าละลัง เราก็ต้องอธิษฐานอย่างนั้น ต้องอย่างนั้น ต้องอย่างนี้ กลัวจะผิดทาง

ฉะนั้นหลวงปู่ชาท่านก็บอกว่ามันเป็น หลวงปู่ชาตอนที่ท่านปฏิบัติใหม่ๆ ท่านก็ ทำแบบนี้ ท่านบอกมันเป็นวิชาอันหนึ่งแถวอุบลฯ นั้น หลวงปู่เสาร์ก็ทำ หลวงปู่มั่นก็ทำ แต่พอหลวงปู่มั่นท่านทำ ทำแล้วท่านปฏิบัติมา มันไม่เกี่ยวกันๆ มันไม่เกี่ยวกันคือว่า นี่ เป็นประเพณีที่เชื่อตามๆ กันมา

แต่พอหลวงปู่มั่นท่านปฏิบัติไปแล้ว จิตสงบมันก็เกิดจากสติ เกิดจากปัญญา เวลา เกิดปัญญา ชำระกิเลสมันก็เกิด ศีล สมาธิ ปัญญา ปัญญาที่เกิดจากชำระกิเลส มันเข้าไป ชำระกิเลส ให้ออย่างที่ว่า สิ่งที่ว่าทำตามกันมา มันเป็นเรื่องที่ละล้าละลัง เห็นไหม มันทำให้ เราเกิดความลังเลสงสัย ๑ แล้วพอทำไปจริงนะ มันก็ไม่จริงอีก ๑ เพราะความเป็นจริงมัน คือมรรค ความเป็นจริงคือมรรค ๘ ความเป็นจริงคืออริยสัจ

ความเป็นจริงไม่ได้อยู่ที่การอ่อนน้อม ไม่ได้อยู่ที่การขอ ที่นี้การอ่อนน้อม การขอ มันก็เหมือนกับที่ว่าประเพณีไทยที่ต้องการ อย่างบวชพรรษา บวชประเพณีนี้จำเป็นไหม ถ้าไม่จำเป็น ลูกหลานเราก็ไม่ได้มาศึกษาธรรมะเลย ถ้าบวชแล้วไม่สึก สังคมไทย เวลา เด็กบวชแล้วห้ามสึกเลย เราก็ไม่อยากจะให้ลูกเราบวชอีก เพราะลูกเราบวชแล้วไม่ได้สึกเลย เราก็ไม่อยากจะให้บวช

แต่ถ้าบวชพรรษาหนึ่ง บวช ๑๕ วัน บวชได้สึกได้ เราก็อยากจะให้ลูกเราบวช ถ้าได้

บวช โอกาสที่มันเข้าไปศึกษาธรรมมันมี ฉะนั้นสิ่งที่บอกว่ามันต้องอ่อนวอนขอเอา มัน
เป็นประเพณี เพื่อให้สังคมมันคง สังคมมีที่ยึดอาศัย แต่เวลาปฏิบัติแล้วไม่เป็นแบบนี้
เลย เวลาปฏิบัติความจริงมันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ถ้าเป็นอีกเรื่องหนึ่ง เห็นไหม ที่อาราธนาเอา ที่บอกว่า พระพี่เลี้ยงเขาบอกว่า เวลา
เขาไม่อธิษฐาน เวลาเขานั่งไป เขาเห็นเหมือนคนมาจ้องมอง เวลาปฏิบัติไปแล้วมันเกิด
นิमित ถ้าเวลามีคนมาจ้องมองเราอยู่ เห็นไหม พอลืมตาขึ้นมามันก็เหมือนเป็นหน้าเราเอง
อย่างนี้ อย่างนี้ยิ่งตกใจใหญ่เลย นี่ไง สิ่งที่เป็นนิमितนะ

ถ้าจิตมันสงบ เวลาจิตมันสงบ เวลาเราปฏิบัติไป มันจะมีอุปสรรคมหาศาลเลย ดู
สิ แม้แต่อาหารของเรา เวลาเข้าทำครัว วันนี้จะกินอะไรกัน ในบ้านจะปวดหัวเลยนะ จะ
กินแกงส้ม แกงเผ็ด แกงเขียวหวาน แกง...ทะเละกันเรื่องว่าเมนูอาหาร นี่ทะเละกันแล้ว
ยังไม่ได้ไปซื้ออะไรมาทำกินเลยนะ นี่พูดถึงอาหารที่เราจะทำกินทุกวันๆ เรายังต้องวิตก
วิจารณ์ขนาดนี้

แต่เวลาจิตมันเป็น กว่ามันจะสงบขึ้นมาแล้วมันสงบขึ้นมา มันจะมีอุปสรรค
อย่างไร เพราะจริตของคนไม่เหมือนกัน ในครอบครัว เห็นไหม พ่อ แม่ ลูก ต้องการให้
ลูกเป็นคนดีหมด แต่ความดีของลูกนะ ดีในตัวของเขาเอง เขามีความชอบ มีความพอใจ
ของเขา เขาดีในตัวของเขาเอง เขาจะมันคงมาก แล้วเขาจะมีความสุข

ทีนี้มันดีแบบพ่อแม่ พ่อแม่บอกลูกต้องเป็นคนดีอย่างนี้ๆ เอาบรรทัดขีดไว้เลยนะ
ลูกทุกซ์ตายห้าเลย อันนี้ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติพระพี่เลี้ยงบอกต้องเป็นอย่างนั้นอย่าง
นั้น เป็นไปไม่ได้หรอก มันต้องให้เป็นไปตามจิตดวงนั้น จิตดวงนี้ใคร จิตดวงไหนก็
แล้วแต่ ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ให้เป็นไปตามนั้น แล้วเป็นไปตามนั้นขึ้นมา มันไม่มีสูตร
สำเร็จใจ

ฉะนั้นบอกว่า เวลาจิตของเรา เวลาพระพี่เลี้ยงบอกว่า เวลาภาวนาไป มันจะรู้ของ
มันว่ามีคนมาดูมัน นิमितมันจะเกิดนะ เวลาจิตมันสงบ มันจะมีของมัน ถ้ามันมีนิमित มีสิ่ง
ต่างๆ อะไรขึ้นมา มันต้อง ถ้าคนมีนิमित นิमितนะ เรากลับมาพุทโธ กลับมาที่อานาปานสติ
นิमितมันก็หายไป จิตมันสงบมากขึ้น

แล้วถ้านิมิตนี้มันเป็นนิมิต เห็นไหม นิมิตบอกถึงคุณธรรม บอกถึงต่างๆ อันนั้นจะเป็นประโยชน์นะ เพราะอะไร อุคคหนิมิต วิกาคะ อุคคหนิมิต นิมิตเห็นร่างกาย แล้ว วิกาคะคือแยกส่วนขยายส่วน อุคคหนิมิตคือการเห็น วิกาคะคือการฝึกปัญญา

นิมิตถ้าเป็นความจริง นั่นละมันจะเกิดคุณธรรม นั่นมันจะเป็นปัญญาได้ ถ้าคนทำเป็นนะ ถ้าคนทำไม่เป็นก็บอกว่าอันนั้นเป็นความผิดๆ ความผิดของใคร ถ้าความผิดของเขามันก็เป็นความผิดของเขา ฉะนั้นต้องอาราธนาใหม่ ต้องอาราธนาพระกรรมฐานใหม่ กรรมฐานมันเป็นคำบริกรรมนะ อย่างเช่น เกศา โลมา นะชา ทันตา ตะโจ บางสำนักเขาก็สอนอย่างนั้น บางสำนักเขาสอนพุทโธ

คำว่า “กรรมฐาน” สิ่งนี้เป็นคำบริกรรม จิตของคนถ้ามันไม่มีที่เกาะ ดูอากาศสิ เราจะรู้ได้อย่างไรว่ามีลม เราดูได้จากใบไม้ไหว เราจะรู้ได้อย่างไรว่าลมมันมาได้อย่างไร จากอุณหภูมิจากความรู้สึกของเรา จิตนี้ ถ้ามันไม่มีสิ่งใด ไม่มีพุทโธให้จิตมันเกาะไว้เลย แล้วจิตเราเป็นอย่างไร จิตเราไปไหน

เวลาบอกว่าอยู่สบายๆ ยังก่อนนี้ เห็นไหม เขายังมีมาถามเหมือนกัน เขาบอกว่าที่จ.เลย เขาบอกว่าถ้านั่งมันทุกข์ ลูกชะมันก็หายทุกข์ เขาบอกแค่นี้ ถ้านั่งตั้งสติ ทำอย่างนี้ มันทุกข์ ยกเลิกชะก็หายทุกข์ โอ้อโฮ ถ้ามันหายทุกข์แล้วเป็นอะไร หายทุกข์แล้วก็ไปนอนไม่สิ เพราะมันมีสติ มันมีรับรู้ที่ไหน

แต่ถ้ามีคำบริกรรม มันมีคำบริกรรมที่ว่าทุกข์ใหม่ ทุกข์เพราะอะไร ทุกข์เพราะจิตมันเคยอยู่สะดวกสบายของมัน พอเราตั้งสติ ตั้งปัญญาเพื่อควบคุมมัน มันก็ติดคั่นเป็นธรรมดา มันจะติดคั่นขนาดไหนก็แล้วแต่ ถ้าเริ่มมีสติขึ้นมา เดี่ยวถ้ามันวางตัวขึ้นมาเนะ มันวางอารมณ์ขึ้นมา คูชิ คุณความเป็นจริงมันเกิดขึ้นมา

ถ้ามันเกิดขึ้นมาขนาดไหน มันเกิดขึ้นมาเพราะอะไร เพราะเรามีสติ เรามีการกระทำของเรา มันจะรู้ของมัน มันจะเป็นปัจเจกตั้ง ถ้าเป็นปัจเจกตั้งขึ้นมา แล้วถ้าจิตของมันลงไปแล้ว มันเกิดนิมิตก็ได้ ไม่เกิดนิมิตก็ได้

คำวาก็ได้หมายถึงว่าจริตนีสัยนะ คนที่ไม่มีนิมิตนะ จะให้มีนะ ทำจนตายมันก็ไม่ มี ไอ้คนที่มึนนะมันก็คือมี มันเป็นเพราะจิตดวงนั้นมันมีเวรกรรมอย่างนั้นมา ไอ้คนที่มึน

นิमित ทำอย่างไรก็มี ไปทำที่ไหนก็มี แต่พอมีแล้ว เราจะแก้ไขอย่างไร เราจะดำเนินการต่อไป ไอ้คนที่ไม่มีเวลานั่งภาวนา บางคนบอกไม่เคยเห็นอะไรเลย

คนนั้นเห็นนั่นเห็นนี่ มันเป็นเรื่องที่แปลก เป็นเรื่องที่มีหัตถ์ศรัทธา เป็นเรื่องที่ไม่น่าเชื่อ ไอ้คนที่ไม่เคยเห็นก็ไม่เคยเชื่อ ไอ้คนที่เห็นจะบอกว่าเอาแบบคนที่ไม่มี นี่ไง เราไปเอาแบบอย่าง เหมือนกับว่าที่ทำอาหารแล้วเถียงกันนี่ไง เวลาจะกินอาหาร เถียงกันเรื่องอาหารว่าจะกินอะไรกันนะ ยังไม่ได้ทำกินเลย

พอมันทำขึ้นมาแล้ว มันก็อยู่ที่ความชอบอีก คนเคยกินอาหารอย่างดิบดี จืดก็เหมือนกัน ฉะนั้น เวลาปฏิบัติไปแล้วมันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ทีนี้คนถามเขาถามว่าอย่างนี้เขาบอกว่าพระที่เป็นพระพี่เลี้ยงเขาพูดอย่างนี้แล้วเขาก็กลัว จนสุดท้ายเขาบอกว่าพระที่บวช ๔๐๐ คนมันก็ไม่น่ากลัว เห็นไหม แสดงว่าจิตใจของเรามีเหตุมีผลมากกว่าเขา

พระพี่เลี้ยงมันเป็นพระพี่เลี้ยงแต่ชื่อ แต่จิตใจเขาเป็นพี่เลี้ยงเราไม่ได้ ถ้าจิตใจเขาจะเป็นพี่เลี้ยงเรา เขาจะต้องมีคุณธรรมมากกว่าเรา เขาจะต้องบอก เพราะเราก็เข้าใจได้ด้วยปัญญา เห็นไหมว่าคนอยู่กันตั้ง ๔๐๐ คน แล้วไปกลัวอะไรกับเรื่องอย่างนี้ แต่เขาก็กลัว ทำอย่างไร แต่เขาก็กลัวก็เป็นเรื่องของเขา ฉะนั้น ถ้าเขากลัวเขาถึง เพราะเขากลัวแล้วเขาเอาบทเรียนจากชีวิตของเขา เขาเอาบทเรียนจากการปฏิบัติของเขา แล้วจะมาสอนเรา เราจะเชื่อเขาหรือไม่เชื่อเขาละ อันนี้อันหนึ่งนะ

ข้อที่ ๔ โสดาบันจะรู้สึกกลัวผีได้ไหมครับ แสดงว่าพระพี่เลี้ยงเป็นโสดาบัน ถ้าพระพี่เลี้ยงเป็นโสดาบันนะ คำว่าโสดาบันมันฟ้อง มันบอกถึงว่าจิตนี้มีคุณธรรม จิตมีคุณธรรมเพราะเหตุใด จิตมีคุณธรรมเพราะต้องมีมรรค มรรคนี้ได้ชำระล้างกิเลสออกจากใจนั้นถึงจะเป็นโสดาบัน ฉะนั้นถ้าจิตมีคุณธรรมนะ มันมีประสบการณ์ใช้ไหม เพราะมีมรรค ต้องมีมรรคญาณ มรรคสามัคคี ชำระกิเลสรอบหนึ่งมันถึงเป็นโสดาบัน

ถ้าจิตได้เป็นโสดาบัน เขาจะบอกถึงสติ สมาธิ ปัญญา ได้ถูกต้อง แต่ถ้าเขายังบอกเรื่องสติ เรื่องสมาธิ เรื่องปัญญา โดยไม่ถูกต้อง โดยสับสน ไม่เป็นโสดาบันเด็ดขาด คนเป็นโสดาบันอย่างต่ำ เพราะการเป็นโสดาบันเขาต้องผ่านประสบการณ์ เขาต้องผ่านมรรคสามัคคี ผ่านมรรคญาณเข้ามาโดยปัญญาชำระกิเลสแล้วถึงจะเป็นโสดาบัน

ถ้าเป็นโศดาบัน เขาจะต้องพูดถึงสติถูกต้อง สมาธิถูกต้อง ปัญญาถูกต้อง เพราะความถูกต้องอันนั้นทำให้เขาเป็นโศดาบัน แต่ถ้าเขายังบอกถึงศีล สมาธิ ปัญญา โดยผิดพลาด โดยไม่เป็นความจริง เขาจะเป็นโศดาบันไม่ได้ เขาจะเป็นโศดาบัน เป็นไปไม่ได้เลย ถ้าเป็นโศดาบันนะ เรื่องสติ เรื่องการปฏิบัติ เพราะอะไร มันเหมือนกับคนเคยกินอาหาร

อาหารที่เราเคยกินอร่อยขนาดไหน เราเคยกิน ไก่คนเคยกินมันพูดถูก แต่ถ้าไก่คนที่มันพูดเรื่องอาหาร มันผิดทุกอย่างเลย แต่มันบอกมันเคยกิน มันเป็นไปไม่ได้ไหม มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ นี่ก็เหมือนกัน ถ้าโศดาบันรู้สึกกลัวผีไหมครับ มันเป็นไปไม่ได้แล้ว มันเป็นไปไม่ได้ เพราะโศดาบันมันรู้ทันตัวเองหมดใจ

คุณ ปุถุชน กัลยาณปุถุชน ปุถุชนคือคนหนา ปุถุชนคือสามัญสำนึกนี่ปุถุชน กัลยาณปุถุชนมันควบคุมความคิดได้นะ กัลยาณปุถุชนเพราะอะไร เพราะรูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร สิ่งที่ว่าปุถุชน มันหวั่นไหวไปตามรูป รส กลิ่น เสียง นี่แหละ เสียงที่ดี รูปที่ชอบ นี่มันทำให้จิตใจเราหวั่นไหว แต่ถ้าเรามีสติปัญญา เราใคร่ครวญต่อสิ่งนี้ รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร

รูป รส กลิ่น เสียง มันเป็นเรื่องล่อ รูป รส กลิ่น เสียง มันล่อใจเราตลอดเวลา แล้วใจนี้ก็โง่งนั้ก เชื่อมมันตลอดเวลา ฟุ้งซ่านไปกับมัน พอมีสติปัญญาไล่ตามทันเลย พุทโธๆ จนทันจิต จิตมันจะทิ้งรูป รส กลิ่น เสียง เลย เป็นเฉพาะความรู้สึก ความรู้สึกคือตัวใจ เห็นไหม

ถ้ามันทิ้ง รูป รส กลิ่น เสียง ของมัน นี่ไง กัลยาณปุถุชน กัลยาณปุถุชนตรงไหน ตรงที่ว่ามันควบคุมใจได้ง่าย เพราะเราไม่ไหลไปตาม รูป รส กลิ่น เสียง จิตที่ไม่ไหลไปตามรูป รส กลิ่น เสียง มันจะควบคุมจิตได้ง่ายไหม กัลยาณปุถุชน คือทำสมาธิได้ง่ายไง สมาธินี้คือจะควบคุมได้ง่าย สมาธิเวลาออกสมาธิ แล้วออกใช้ปัญญา นั่นเป็นโศดาปัตติมรรค

ถ้าโศดาปัตติมรรค โศดาในอะไร ในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม ถ้าโศดาปัตติมรรคมันออกโศดาปัตติมรรคนะ ไม่ใช่โศดาปัตติผล โศดาปัตติมรรคนี้ยังเจริญแล้ว เสื่อมๆ อยู่ เห็นไหม เวลาพิจารณาไปแล้ว อย่างที่ว่า ตังคปหานๆ โศดาปัตติมรรค

พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า มรรคมันยังเสื่อมได้ มรรคอยู่ระหว่างทำงาน

ระหว่างทำงานจะถือว่าประสบความสำเร็จก็ได้ ทำงานแล้วลืมงานทิ้งไว้ก็ได้ ทำงานแล้วสงสัยในงานแล้วยังไม่ทำงานต่อก็ได้ ทำงานซ้ำ ทำงานซาก เพราะขณะทำงานอยู่ มันผิดพลาดได้ โสคาปัตติมรรคนี้มันยังผิดพลาดได้อยู่ โสคาปัตติมรรคมันยังเสื่อมคลายได้ โสคาปัตติมรรคมันยังไม่ถึงที่สุด เวลาพิจารณาซ้ำๆ ซ้ำจนถึงที่สุดแล้ว พอมันขาดเห็นใหม่

กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ สังโยชน์มันขาดไป สิ่งนี้คงที่ มันจะกลับกรอกไม่ได้ โสคาปัตติผลคืออกุปกรรม โสคาปัตติผลๆ อีก ๗ ชาติจะถึงพระนิพพาน อีก ๗ ชาติเท่านั้นนะ มันยังย้อนกลับมาไม่ได้ แต่อย่างปุถุชนไม่มีต้นไม่มีปลาย อีกแสนชาติ ล้านชาติหมื่นชาติ อยู่ที่มันจะหมุนเวียนไป ไม่มีคำว่ากำหนดว่าชาติ

จิตนี้ไม่มีกำหนดว่าจะกี่ชาติ มันจะหมุนไปอย่างนี้ ไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีต้นไม่มีปลาย ไม่มีที่กำหนด แต่พอพิจารณาถึงอกุปกรรม คือมันกำหนดได้อีก ๗ ชาติ ที่กำหนดได้ เห็นใหม่ นี่ไง โสคาบัน โสคาบันเพราะมันกำหนดได้แล้ว แต่จิตพวกเรานี้ไม่มีกำหนดได้ ที่มานั่งกันอยู่ที่นี่เพราะบุญกุศลส่งมา แล้วต่อไปจะไปไหนอีกไม่รู้ จะไม่มีกำหนดได้อยู่อย่างนี้

นี่คือการเวียนไปของจิต ฉะนั้น พอมันพิจารณาของมัน ถึงที่สุดของมัน เห็นใหม่ ถ้ามันเป็นไปได้ หมายถึงถ้าเป็นโศคาบันนะจะไม่พูดผิดๆ ถูกๆ อย่างนี้หรือก ไอ้ที่พูดอย่างนี้ไม่มีสิ่งใดทั้งสิ้น ไม่มีอะไร เพียงแต่ว่า เป็นพระพีเลียง เป็นพระพีเลียงเพราะเขาบวชก่อน ถ้าวบชก่อนแล้ว เราเคารพธรรมวินัย เคารพพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าให้เคารพธรรมและวินัย ให้เด็กเคารพผู้ใหญ่ ให้ภักดิ์เคารพอาวุโส เขาอาวุโสกว่า เราก็จึงเคารพเขาไป เคารพตามธรรมวินัย เหมือนน้องรักพี่ น้องเคารพพี่ แต่พี่เป็นคนมีคุณธรรมในหัวใจหรือเปล่า พี่เป็นคนดีหรือคนเลวนั้นอีกเรื่องหนึ่ง

ฉะนั้น ถ้าเราเคารพ เราเคารพตรงนี้ เราเคารพกฎ เราเคารพตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า แต่ถ้าบุคคลนั้นเป็นคนที่ดี พี่เราแล้วดีด้วย อาวุโสด้วย สุขยอดด้วย เราจะเคารพด้วยหัวใจ เพราะเราเคารพตามกฎแล้วเรายังเคารพคุณธรรม เราเคารพด้วยหัวใจ

เขาเรียกลงใจ ถ้าลงใจมันจะมีประโยชน์กับเรามาก อันนี้พูดถึงว่าถ้าเขาจะเป็นหรือไม่ เราไม่ต้องสงสัยนะ

ข้อ ๓๖๒. นะ

ถาม : กราบขอบพระคุณพระอาจารย์อย่างสูงสำหรับธรรมะข้อแนะนำเรื่องการภาวนากามราคะค่ะ

หลวงพ่อ : อันนี้เวลาเขาถามปัญหามาแล้ว เขายังตอบมา ตอบเขาไปแล้ว เขาขอบคุณมา เขาขอบคุณมาก็ขอให้ประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริงนะ อย่างนี้ เราเป็นชาวพุทธด้วยกัน เห็นไหม เราเป็นชาวพุทธด้วยกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้กับบริษัท ๔ ฝากไว้นะ

“มารเอย เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ของเรายังไม่เข้มแข็ง ไม่สามารถกล่าวแก้คำติณินินทาจากลัทธิต่างๆ ได้ เราจะไม่ยอมนิพพาน”

จนเผยแผ่ธรรมมาอีก ๔๕ ปี เห็นไหม จนมารมาคลใจแล้วคลใจอีก คลใจแล้วคลใจอีก พอคลใจถึงที่สุดแล้วนะ ทำนิมิตหมายให้พระอานนท์ถึง ๑๖ ครั้ง ถ้าพระอานนท์อาราธนาไว้ก็จะมีเหตุให้ต่อรองกับมารว่า เห็นไหม ยังมีคนนิมนต์ให้อยู่ พระอานนท์ก็โดนมารคลใจเหมือนกัน ไม่ให้ขอละ

สุดท้ายพอวันมาฆะบูชา มารมาเลย “บัดนี้ ลูกศิษย์ก็เยอะ พระก็เข้มแข็งแล้วทำไมพระพุทธเจ้าจะอยู่ทำไมให้มันเสียเวลา พระอรหันต์แล้วก็ตายๆ เสียก็หมดเรื่อง” สุดท้ายพระพุทธเจ้าจึงรับอาราธนาของมาร

“มารเอย อีกสามเดือนข้างหน้า เราจะนิพพาน อีกสามเดือนข้างหน้า เพราะบัดนี้ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ของเราเข้มแข็ง สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ ได้ อีกสามเดือนข้างหน้าเราจะนิพพาน”

ไอ้โฮ โลกธาตุหวั่นไหว พระอานนท์ถึงได้สติ นี่พระอานนท์เป็นพระโสดาบันนะ มันเรื่องเวรเรื่องกรรม เรื่องสติปัญญา พระโสดาบันก็สติระดับหนึ่ง พระสกิทากักระดับหนึ่ง พระอนาคากักระดับหนึ่ง พระอรหันต์นี่สติสมบูรณ์มากเลย เพราะฉะนั้นสิ่ง

ที่ว่าเราเป็นชาวพุทธด้วยกัน เห็นไหม เราเป็นนักปฏิบัติด้วยกัน

คำถามของเขา ชื่อคำถามเขา ผู้เดินทาง เห็นไหม คนเราจะเดินทาง คนเราจะประพฤติปฏิบัติด้วยกัน เราเป็นชาวพุทธด้วยกัน เห็นไหม เราคุยกัน ปรึกษากัน อย่าเอาทิฐิมานะสิ เราส่วนใหญ่จะเอาทิฐิมานะว่า อาจารย์ฉันว่าอย่างนั้นๆ พุทธพจน์ว่าอย่างนั้น พุทธพจน์ มันอยู่ เห็นไหม คุณสิ ครูบาอาจารย์ของเรา ถ้าชอบสิ่งใด เพราะเราอุดมคัมมานะในพื้นที่ใด ในการทำบุญประเพณี มันอยู่ที่พระผู้ใหญ่ที่เคยเป็นผู้นำไว้

ผู้นำให้ทำอย่างไร พวกเราก็จะเชื่อถือกัน แต่ละภาคก็ไม่เหมือนกัน แต่ละภาคการทำบุญกุศลก็แตกต่างกัน มันอยู่ที่ผู้นำหนึ่ง อยู่ที่ภูมิภาค อยู่ที่สิ่งที่ว่าเอามาทำบุญกุศล ฉะนั้น เราเป็นผู้เดินทางด้วยกัน เรามีสิ่งใด เราปรึกษากันๆ เราช่วยเหลือเจือจานกัน นี่เราเป็นชาวพุทธด้วยกัน ที่ทำอยู่นี้ก็ทำเพราะเหตุนี้แล้วมันยังสังเวช สังเวชที่ว่านี้ เห็นไหม ผู้นำๆ นำกันไปไหน ในเมื่อไม่มีสติปัญญาจะนำไปไหน นำไปด้วยอารมณ์ความรู้สึก แล้วก็มึลือฉล มีลบลมคมในกันไปไม่มีที่สิ้นสุด

ฉะนั้น เราเป็นชาวพุทธด้วยกัน เราจะคุยกันด้วยเหตุด้วยผล แล้วสุดท้าย กาลามสูตร พระพุทธเจ้าบอกไม่ให้เชื่อ ไม่ให้เชื่อแม้แต่ใครพูดทั้งสิ้น เราจับสิ่งนั้น ประเด็นนั้น คำว่าไม่ให้เชื่อนะ ไม่ให้เชื่อ! ไม่ให้เชื่อที่เราเชื่อแล้วเราม गया เวลาเราฟัง เราฟังเสร็จแล้วเรากลับไปคิดนะ ฟังแล้วกลับไปคิดใคร่ครวญ จริงไหม แล้วเราปฏิบัติจริงไหม

แล้วเราเทียบเคียง เห็นไหม พระพุทธเจ้าให้เชื่อตรงนี้ ให้เชื่อประสบการณ์จริง ให้เชื่อจากการปฏิบัติ ไม่ให้เชื่อเพราะครูบาอาจารย์พูด แม้แต่ครูบาอาจารย์พูดนะ มันจริตนิสัย ไม่เหมือนกัน แต่สุดท้ายพอถึงปลายทางก็เหมือนกัน กรณีอย่างนี้ มันสำคัญ

เริ่มตั้งแต่หลวงปู่มั่นท่านสร้างบุญบารมีมาเป็นพระพุทธเจ้า ท่านสร้างมาเป็นพุทธภูมินะ แล้วท่านมาลา บารมีท่านถึงกว้างขวางมาก คำว่ากว้างขวางมากเหมือนกับผู้ที่ มีประสบการณ์มาก ท่านจะแก้ไขได้หมดนะ ลูกศิษย์ลูกหา ใครมาปฏิบัติ เข้าทางไหน แก้ไขอย่างไรแก้ไขได้

แต่เวลาครูบาอาจารย์ เราไปศึกษามา ครูบาอาจารย์รุ่นหลังๆ นะ ส่วนใหญ่ได้เฉพาะทาง เราอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่เจี๊ยะบอกว่า

“ไอ้หงบ ถ้ามีงไม่พิจารณากาย กูไม่ฟังมีง”

แล้วไปอยู่ มันคนละทางๆ มันเป็นเฉพาะทางๆ แล้ว เพราะมันเป็นเฉพาะทางแล้ว มันต้องเป็นทางนี้ๆ แต่พอเป็นหลวงตาท่านมีบารมีมาก บารมีมากหมายถึงว่าท่านยังปล่อย แล้วมันอยู่ที่ประสบการณ์ท่านด้วย เพราะขั้นแรกท่านผ่านเวทนา ขั้นที่ ๒ ท่านผ่านธาตุ ๔ ธาตุ ๔ คือพิจารณากาย ขั้นที่ ๓ ท่านผ่านอสุภะ ขั้นที่ ๔ ท่านผ่านจิต

แต่หลวงปู่เจี๊ยะท่านผ่าน กายๆๆ หลวงปู่ชอบ กายๆๆ หลวงปู่คำดี กายๆๆ มันอยู่ที่ประสบการณ์ อยู่ที่อำนาจวาสนาของคน ฉะนั้น เราเป็นชาวพุทธด้วยกัน เราจะปรึกษาหารือกัน เราจะชี้ทางกัน บอกถูกบอกผิดกัน เราเป็นชาวพุทธด้วยกัน ฟังเหตุฟังผลไง มันเป็นสัมมาทิฐิ สิ่งที่ยึดติดเสมอกัน ความเห็นเสมอกัน ความเสมอกันๆ เพราะเราอยากพ้นทุกข์ด้วยกัน เราอยากปฏิบัติ เราอยากฆ่ากิเลสด้วยกัน

ฉะนั้นสิ่งที่พู่คนี่ทำนี่ก็เพื่อประโยชน์กับสังคม เพื่อประโยชน์สำหรับนักปฏิบัติ ประโยชน์กับสังคม ประโยชน์เพื่อศาสนาให้มันคงเอวัง